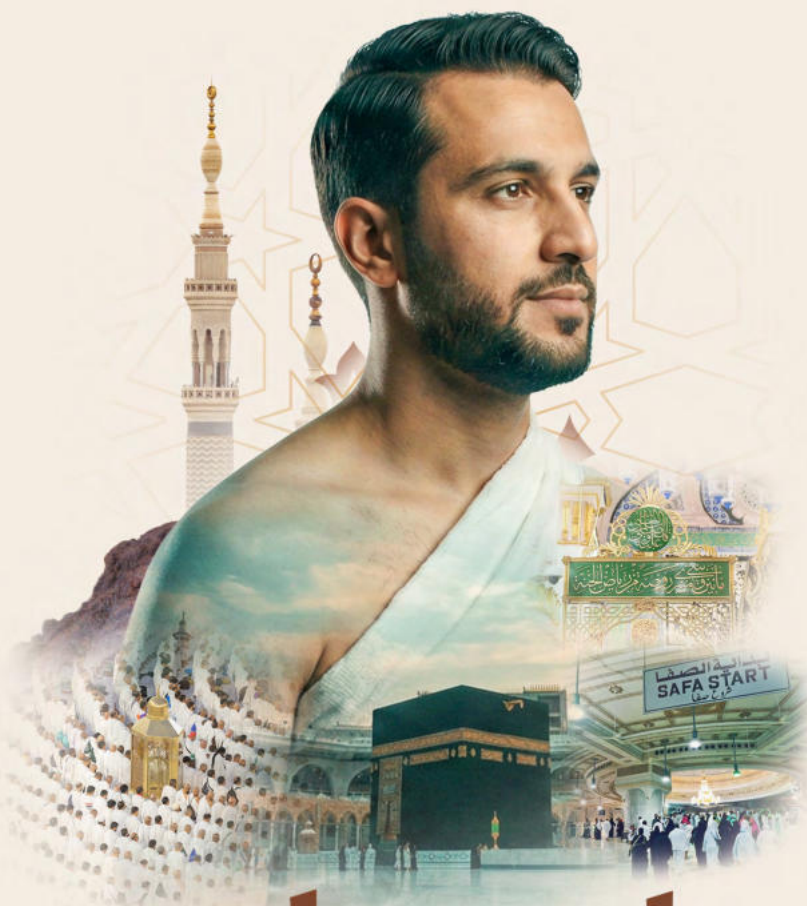

مركز
توعية ضيوف
الرحمن

وزارة الحج والعمرة
MINISTRY OF HAJJ & UMRAH

راهنمای

عمره و زیارت

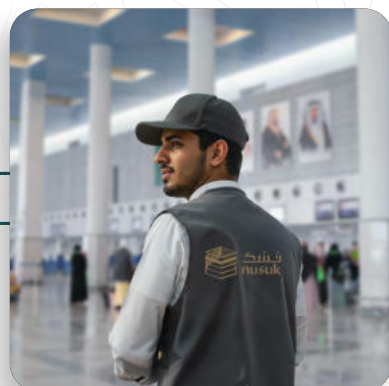
سجده
ان

سفری آکن
از آرامش وایم

ساراز
ف

وسرش
اشتیاق وکش

ه
ط

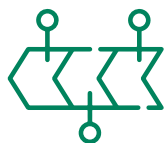
وآراسته ب
نظم و انضیب

عمره وزیارت

چگونه از این راهنما استفاده کنیم

این راهنما به صورت تعاملی و با ترتیب زمانی طراحی شده است. برای بیشترین بهره، توصیه می‌کنیم:

1. مسیر را دنبال کنید:

راهنما به صورت زمانی از آمادگی تا بازگشت تنظیم شده است. بخشی را بخوانید که با مرحله کنونی سفر شما مطابقت دارد.

2. کدها را اسکن کنید (QR Codes):

این راهنما مختصر ولی سرشار از اطلاعات دیجیتال است. با دوربین تلفن همراه خود کدها را اسکن کنید تا به نقشه‌ها، ویدئوهای آموزشی و برنامه‌های خدماتی دسترسی پیدا کنید.

3. به رنگ‌ها توجه کنید:

متن‌های رنگی یا علامت‌دار با [هشدار] بیانگر دستورالعمل‌های بسیار مهم شرعی یا مقرراتی هستند که با سلامت عمره و سفر شما ارتباط دارند.

خوش آمدید

ای میهمانِ رحمان در زیارت خانه خدا و مسجد پیامبرش (درود و سلام خدا بر او باد)

این راهنما را در دستان شما قرار می‌دهیم تا همراهی مطمئن در سفر عمره و زیارت شما باشد؛ گام به گام راهنمایی‌تان کند، به پرسش‌هایتان پاسخ دهد و انجام مناسک را با آرامش و سهولت، مطابق مقررات مصوب، برای شما تضمین نماید.

فضیلت‌های عمره:

از ابوهریره (رضی الله عنه) روایت شده است که گفت: رسول خدا ﷺ فرمودند:

«عمره‌ای تا عمره دیگر، کفاره گناهان میان آن دو است»
(متفق علیه).

اگر عمره در ماه رمضان انجام شود، فضیلت آن بیشتر است. از ابن عباس (رضی الله عنهما) روایت شده که پیامبر ﷺ فرمودند:

«عمره در رمضان برابر با حج است»
(متفق علیه).

! (هشدار: این برابری از نظر پاداش است و جایگزین حج واجب نمی‌شود).

سفری که در آن ایمان خود را نوسازی می‌کنید، با دعا به خدا نزدیک می‌شوید، تجربه خود را ژرفا می‌بخشید و با سیره پیامبر ﷺ و یاران بزرگوارش پیوند می‌یابید.

مسیرهای آموزشی:

وزارت حج و عمره از طریق پلتفرم آگاهی بخشی، مسیرهای آموزشی متنوعی ارائه می‌دهد؛ برای غنی سازی تجربه، مشاهده آن‌ها توصیه می‌شود.

مراحل ویزا و مجوزها

1. دریافت ویزا:

همه بازدیدکنندگان مسلمان—صرف نظر از نوع ویزا—برای انجام مناسک عمره و زیارت مسجدالنبی نیاز به مجوز دارند. صدور ویزا و رزرو بسته‌ها از طریق کانال‌های زیر در دسترس است:

♦ پلتفرم عمره نُسک:

ارائه بسته‌های متنوع خدمات عمره از طریق ارائه‌دهندگان خدمات مورد تأیید.

♦ پلتفرم ویزای سعودی:

امکان صدور ویزای الکترونیکی برای شماری از ملیت‌ها بدون نیاز به مراجعه به کنسولگری.

♦ نماینده خارجی مجاز:

یکی از کانال‌های مورد تأیید برای ارائه درخواست ویزا به نمایندگی از متقاضیان عمره از کشورهای مشمول، به مراجع معتبر صدور ویزا، مطابق مقررات جاری در پادشاهی عربستان سعودی.

2. مجوز عمره:

پیش از حرکت به سوی مسجدالحرام، دریافت مجوز رسمی برای انجام عمره الزامی است. این کار صرفاً از طریق برنامه (نُسک) انجام می‌شود.

اکنون برنامه نُسک را دانلود کنید

آمادگی برای سفر:

♦ فقهی:

توصیه می شود شرح مناسک عمره و احکام صحیح آن مرور شود.

ویدئو: شرح
عمره

♦ حقوقی:

اطمینان از اعتبار گذرنامه، بیمه و گواهی های واکسیناسیون و پرهیز از همراه داشتن اقامم ممنوعه.

شرح احرام:

♦ پوشش:

مرد با پوشیدن ازار (لباس پایین) و رداء (لباس بالا) بدون دوخت مُحرم می شود؛ و زن هر پوشش مجاز و پوشیده ای را که می خواهد (بدون زینت) می پوشد.

♦ ممنوعات:

پس از ورود به احرام، کوتاه کردن مو و ناخن، نزدیکی جنسی و مقدمات آن ممنوع است. (برای جزئیات به راهنمای احرام مراجعه کنید).

♦ غسل:

توصیه می شود پیش از احرام غسل کرده و به بدن (نه لباس) عطر بزنید.

♦ جسمانی:

انجام واکسیناسیون های لازم، مشورت با پزشک در صورت بیماری های مزمن، تمرین پیاده روی پیش از سفر و نوشیدن آب کافی.

♦ نیت و تلبیه:

زائر نیت عمره را در دل می آورد (گفتن آن شرط نیست)، سپس می گوید: «لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ عُمْرَةً»

♦ نماز:

پس از ورود به احرام، خواندن دو رکعت نماز مستحب است.

توجه: کسی که بیم دارد به سبب بیماری یا مانعی نتواند مناسک را کامل کند، مستحب است نیت مشروط نماید و بگوید: «اگر مانعی مرا بازداشت، هر جا که مرا بازداشتی از احرام خارج می شوم.»

پرسش های متداول

❓ آیا ویزای عمره امکان سفر میان شهرهای پادشاهی را می دهد؟

بله، ویزای عمره در مدت اعتبار خود امکان رفت و آمد آزاد میان همه شهرها و مناطق پادشاهی را می دهد. توصیه می شود برای آشنایی با مقاصد مختلف، پلتفرم (نُسک) را بررسی کنید.

❓ آیا انجام عمره در سفرهای ترانزیتی ممکن است؟

بله، مسافرانی که با خطوط هوایی سعودی (با توقف در جده یا مدینه) سفر می کنند، واجد شرایط دریافت ویزای ترانزیت هستند که امکان اقامت تا ۴ روز (۹۶ ساعت) برای انجام عمره را می دهد، مشروط بر آن که رزرو نهایی مقصد خود را تأیید کرده باشند.

ابزارهای کمکی:

پیش از سفر حتماً فهرست اقلام ممنوعه و محدود شده را بررسی کنید تا از مسئولیت های قانونی جلوگیری شود.

فهرست اقلام
ممنوعه گمرکی

مراحل ورود در فرودگاه

1. دستورالعمل‌های مهم:

- ♦ رعایت مقررات گمرکی الزامی است و باید از همراه داشتن هرگونه کالای ممنوعه یا محدود شده خودداری شود.
- ♦ در محل تحویل بار، نظم و آرامش توصیه می‌شود و باید از ازدحام پرهیز گردد.
- ♦ در صورت نیاز، در درخواست کمک از کارکنان متخصص مستقر در سالن‌ها تردید نکنید.

3. خدمات ضروری:

ارتباطات:

مراکز فروش سیم‌کارت و بسته‌های اینترنتی در سالن ورود در دسترس است.

2. رسیدگی به مفقود شدن بار:

- ♦ در صورتی که بار پیدا نشود: فوراً به دفتر «اشیای گمشده» در سالن ورود مراجعه کرده و گزارشی شامل مشخصات چمدان، شماره پرواز و اطلاعات تماس ارائه دهید؛ به محض یافتن بار، به شما اطلاع داده خواهد شد.

روش‌های پرداخت:

علاوه بر پول نقد، گزینه‌های پرداخت الکترونیکی (کارت‌های اعتباری، مدی، Apple Pay) در تمامی فروشگاه‌ها و مراکز پادشاهی در دسترس است.

ورود و حمل و نقل:

1. از فرودگاه ملک عبدالعزیز در جده به مکه مکرمه:

گزینه‌های متعددی برای دسترسی مستقیم به مسجد الحرام وجود دارد:

- ♦ **قطار سریع‌السیر حرمین:** ایستگاه در ترمینال شماره (۱) قرار دارد.

رزرو بلیت
قطار

2. حمل و نقل در داخل مکه مکرمه:

♦ اتوبوس‌های مکه:

پوشش شبکه‌ای گسترده از محله‌ها و دسترسی به منطقه مرکزی.

مسیرهای
اتوبوس مکه

3. سفر به مدینه منوره:

♦ دسترسی به مدینه منوره از طریق موارد زیر امکان‌پذیر است:

قطار سریع‌السیر حرمین، پرواز مستقیم به فرودگاه شاهزاده محمد بن عبدالعزیز، یا مسیر زمینی (اتوبوس و خودرو).

♦ اتوبوس‌ها:

خدمات شاتل مستقیم.

♦ تاکسی‌ها و برنامه‌های

حمل و نقل:

(مانند اوبر، کریم و برنامه‌های تاکسی مورد تأیید).

♦ حمل و نقل شاتل هتل‌ها:

توصیه می‌شود برای اطمینان از در دسترس بودن این خدمت، با هتل محل اقامت هماهنگ شود.

♦ تاکسی‌ها:

و برنامه‌های هوشمند حمل و نقل.

! (توجه: اگر عضو گروه وابسته به یک شرکت عمره هستید، لطفاً از برنامه حمل و نقل مورد تأیید آن‌ها پیروی کنید.)

باب ملک
عبد اللہ

کوه مروه
فقط مسیر خروج

باب السلام

مسیر به ایستگاه
شعب عامر

کوه
صفا

پل
آجیاد

پل اجیاد برای دسترسی ویلچر و افراد دارای نیازهای ویژه در طبقات تعیین شده اختصاص یافته است.

مسیر سعی
(میان صفا و مروءه)

**باب
العمرة**

↓
يل
الشباكه

پله برقی

باب ملک
عبد العزیز

باب فہد ملک

پله برقی

مسیر به ایستگاه
اتوبوس مکہ (جروال)

- ورودی های زائران به محدوده طواف
- محل های وضو داخل مسجدالحرام
- آسانسورهای طبقات فوقانی
- پله های برقی
- ورودی های ویژه افراد دارای
- نیازهای خاص و ویلچرهای دستی
- مراکز توزیع ویلچرهای دستی
- مراکز راهنمایی افراد گمشده
- مراکز کمک های اولیه

مراحل احرام:

برای آشنایی با جزئیات غسل و پوشیدن احرام:

ویدئو: مراحل احرام

توجه: کسی که بیم دارد به سبب مانع یا بیماری نتواند مناسک را کامل کند، توصیه می‌شود نیت مشروط نماید و بگوید: «اگر مانعی مرا بازداشت، هر جا که مرا بازداشتی از احرام خارج می‌شوم.»

نیت (نیت)

و مرزهای میقات

زمان نیت:

زائر هنگام هم‌ترازی با میقات، نیت عمره را در دل می‌آورد، سپس می‌گوید: «لیک اللهم عمره».

احرام در هواپیما:

اگر نخستین محل ورود شما فرودگاه جده باشد، باید هنگام اعلام عبور از میقات در هواپیما نیت کرده و مُحرم شوید.

دسترسی به صحن مطاف:

ضوابط ورود:

صحن مطاف (طبقه همکف) فقط برای افراد مُحرم تعیین شده است تا حرکت طواف‌کنندگان تسهیل شود.

درهای اصلی:

دسترسی به صحن مطاف از طریق باب ملک عبدالعزیز، باب ملک فهد، باب السلام یا باب العمره امکان‌پذیر است.

خدمات ویژه سالمندان و افراد دارای معلولیت:

طواف با چرخ دستی:

طبقات اول و دوم برای طواف با ویلچر و چرخ دستی‌های برقی اختصاص یافته‌اند و ورود آن‌ها به صحن مطاف مجاز نیست.

لینک رزرو چرخ دستی برقی

انجام طواف:

مکان:

طواف را می‌توان در صحن مطاف یا در طبقات فوقانی انجام داد.

شرح طواف:

طواف را هم‌راستا با حجرالاسود آغاز کنید، با جمعیت به آرامی حرکت نمایید و از حرکت خلاف جهت طواف یا ایجاد ازدحام خودداری کنید.

توصیه برای گروه‌ها:

برای جلوگیری از جدا شدن، پیش از شروع، محل ملاقات مشخصی مانند شماره درهای داخلی مسجد تعیین کنید.

انجام عمره چه مدت زمان می‌برد؟

پرسش‌های متداول

با چرخ دستی برقی:

از یک ساعت و نیم تا دو ساعت.

پیاده:

از ۲ تا ۳ ساعت (بسته به میزان ازدحام).

توجه: زمان انتظار برای دریافت چرخ دستی در ایام شلوغ مانند رمضان ممکن است تا یک ساعت اضافی افزایش یابد.

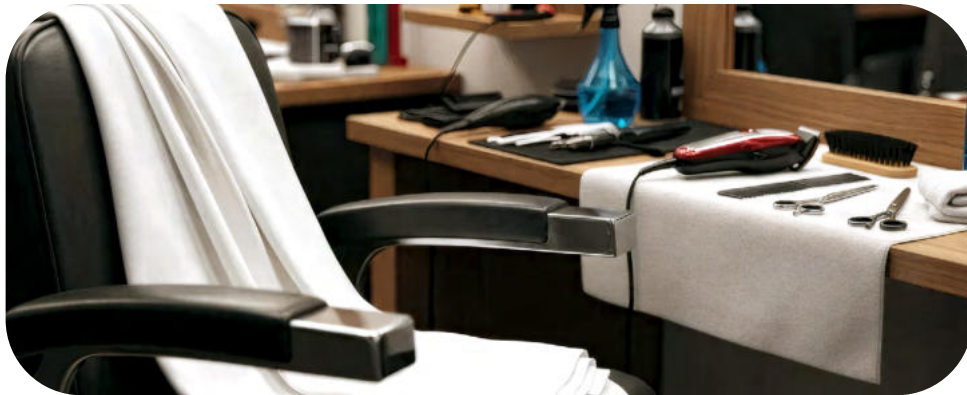
احکام کامل طواف

خروج از احرام (تراشیدن یا کوتاه کردن مو):

به عنوان نمونه از فرومایش خداوند متعال:
به یقین به مسجدالحرام وارد خواهید شد—
اگر خدا بخواهد—در حالی که در امنیت
هستید، سرها تراشیده یا موها کوتاه شده)
فتح: ۲۷

◆ پس از پایان سعی، خروج از
احرام واجب است؛ با تراشیدن سر
(برای مردان) یا کوتاه کردن مو
(برای مردان و زنان).

پرسش‌های متداول

◆ خدمات پس از عمره

❓ کجا می‌توانم موهایم را کوتاه کنم؟

📋 سلمان‌های دارای مجوز در
صحن‌های بیرونی حرم (سمت
مروه) و همچنین در مراکز خرید
نزدیک و هتل‌های اطراف در
دسترس هستند.

❓ آیا امکان استحمام و تعویض
لباس احرام در سرویس‌های
بهداشتی حرم وجود دارد
📋 خیر، سرویس‌های بهداشتی
عمومی حرم برای استحمام طراحی
نشده‌اند؛ برای غسل و تعویض لباس
باید به محل اقامت بازگردید.

دسترسی به محل سعی و انجام سعی:

◆ حرکت:

پس از پایان طواف، همراه با جریان
جمعیت حرکت کنید و تلاش نکنید
خلاف جهت بازگردید؛ تابلوهای
راهنما به سمت محل سعی را دنبال
نمایید.

◆ شرح سعی:

سعی از کوه صفا آغاز و در کوه مروه
پایان می‌یابد و شامل هفت شوط
است (رفتن از صفا به مروه یک شوط
و بازگشت شوط دیگر محسوب
می‌شود).

ویدئو: شرح
سعی

خداوند متعال می‌فرماید: «همانا
صفا و مروه از نشانه‌های الهی
است.» (بقره: ۱۵۸)

◆ پایان سعی:

شوط هفتم در مروه پایان می‌یابد و
با آن اعمال عمره به پایان می‌رسد و
خروج از احرام توصیه می‌شود.

فضیلت نماز در مسجد الحرام:

از جابر (رضی الله عنه) روایت شده است که رسول خدا ﷺ فرمودند:
«...نماز در مسجد الحرام برتر از صد هزار نماز در غیر آن است»

- روایت ابن ماجه

آداب دو مسجد مقدس:

زائر باید حرمت مکان را رعایت کرده و به آداب زیر پایبند باشد:

♦ **ورود و خروج:**

ورود با پای راست همراه با دعای ورود، و خروج با پای چپ.

♦ **آرامش:**

حفظ آرامش و وقار و پرهیز از ازدحام.

♦ **سلام دادن به مسجد:**

در مسجد الحرام:

آغاز با طواف (برای عمره گزار و تازه وارد)، یا خواندن دو رکعت نماز

در مسجد النبی:

خواندن دو رکعت نماز تحية المسجد.

♦ **محل های نماز:**

مردان و زنان باید هر یک به محل های تعیین شده برای خود پایبند باشند.

♦ **صفوف نماز:**

اهتمام به صاف کردن صف ها و پر کردن فاصله ها.

 رفتارهای مهم: پایین انداختن نگاه، بهره گیری از وقت برای عبادت و پرهیز از مشغول شدن به عکاسی که موجب غفلت از عبادت می شود.

مهم ترین خدمات مسجد النبی:

آگاهی بخشی
و ارشاد دینی:

پاسخ گویی به پرسش های زائران و
ارائه راهنمایی فقهی. شماره تماس:
(800111935)

مراکز
درمانی:

♦ مرکز باب جبرئیل: شرق مسجد
(نزدیک بقیع).
♦ مرکز الصفیه: جنوب مسجد
(نزدیک درهای ۳۰۴-۳۰۵).

خدمات
آب زمزم:

روزانه بیش از ۳۱,۰۰۰ بطری توزیع
می شود و ایستگاه مرکزی پرکنی
نزدیک درهای (۳۰۹-۳۱۰) قرار دارد.

ترجمه
و پخش:

ترجمه زنده خطبه های جمعه به هفت
زبان از طریق فرکانس های FM و پلتفرم
«منارات الحرمین» ارائه می شود.

مراکز خدمات زائران
و عمره گزاران:

در اطراف مسجد در مناطق زیر
مستقر هستند:
♦ صحن های شمالی: نزدیک درهای
(۳۳۲، ۳۶۵، ۳۶۶).
♦ صحن های جنوبی: توزیع شده
اطراف درهای (۱۲، ۳۰۱، ۳۱۶، ۳۲۸،
۳۳۹، ۳۶۴).

مراکز «عنايه»
(وزارت حج و عمره):

ارائه خدمات جامع به زائران و
عمره گزاران.

مهم ترین خدمات مسجد الحرام:

ترجمه
و پخش:

محل های تحویل و دریافت در
مکان های زیر توزیع شده اند:
♦ صحن شرقی: (کنار کتابخانه مکه).
♦ صحن غربی: (مقابل در ۶۴،
ورودی الشبیکه).
♦ خیابان احیاء: (نزدیک
سرویس های بهداشتی شماره ۱).
♦ مکان های دیگر: (پشت
سرویس های بهداشتی شماره ۶).
(نقاط تحویل در باب ملک فهد و باب
ملک عبدالعزیز در دسترس است).

مراکز نگهداری
کودکان:

این نهاد خدمات الکترونیکی نگهداری
کودکان را برای فراهم کردن محیطی
امن و کمک به والدین در انجام
آسان تر مناسک ارائه می دهد.

خدمات زبان
و ترجمه:

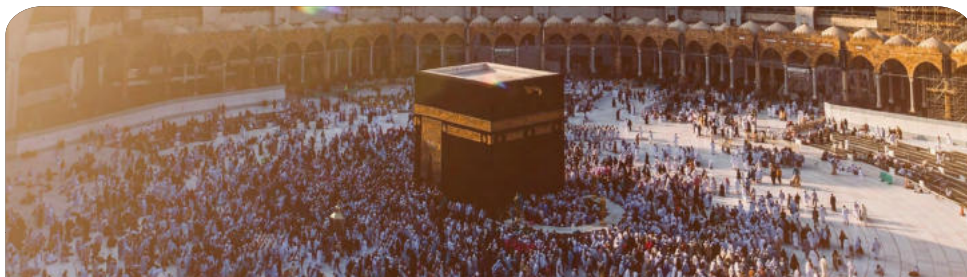
ترجمه زنده خطبه جمعه به ۱۱ زبان
از طریق پلتفرم «منارات الحرمین» و
یوتیوب ارائه می شود.

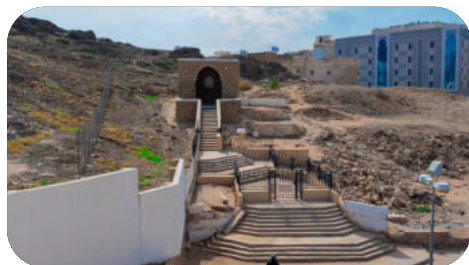
خدمات پاسخ گویی
شرعی (فتوا):

این خدمت به صورت رایگان در ۱۰
محل داخل مسجد و صحن ها، با
نظارت ۷۵ متخصص ارائه می شود.
♦ شماره های تماس رایگان:
(8001222100) - (8001222400)

خدمات حمل و نقل
(چرخ دستی ها):

سه نوع چرخ دستی در دسترس
است:
♦ چرخ دستی رایگان (بدون
همراه): در صحن شرقی (دفاتر
پل ارقم و پل صفا) و پل الشبیکه
موجود است.
♦ چرخ دستی با هزینه (به همراه
همراه): در چندین نقطه از
صحن های اصلی در دسترس است.
♦ چرخ دستی برقی (با هزینه):
قابل رزرو است.

نشانه‌ها و مقاصد غنا بخشی:

برای غنی‌سازی سفر خود، از اماکن تاریخی و فرهنگی مکه مکرمه و مدینه منوره بازدید کنید.

1. ایستگاه‌های سیره نبوی:

با مهم‌ترین نشانه‌ها و اماکن تاریخی مرتبط با زندگی پیامبر ﷺ و یاران بزرگوارش آشنا شوید.

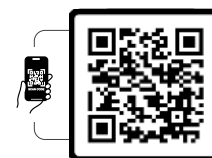
اماکن مقدس
مکه

اماکن مقدس
مدینه

2. موزه‌ها و نمایشگاه‌ها:

توصیه می‌شود از موزه‌های پیرامون دو مسجد مقدس بازدید شود — مانند موزه سیره نبوی و نمایشگاه معماری مسجد النبی — برای آشنایی با جنبه‌های تمدنی.

روح
مدینه

3. تجربه‌های فرهنگی و اجتماعی:

با بازدید از مزارع میراثی و چشیدن خوراک‌های سنتی شاخص، زندگی اجتماعی را تجربه کنید.

مزارع و خوراک‌های
سنتی

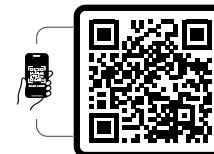
اماکن مقدس
مدینه

سنت آن است که زائر هنگام سلام دادن، رو به پیامبر ﷺ و دو یار ایشان بایستد و بگوید: «السلام علیک یا رسول الله و رحمه الله و برکاته». و اگر بخواهد برای خود دعا کند، رو به قبله بایستد. طلب برکت از قبر شریف پیامبر جایز نیست و بلند کردن صدا در کنار آن نیز روا نمی باشد.

رزرو وقت نماز در روضه شریفه فقط از طریق برنامه نُسک انجام می شود.

اکنون برنامه نُسک را دانلود کنید

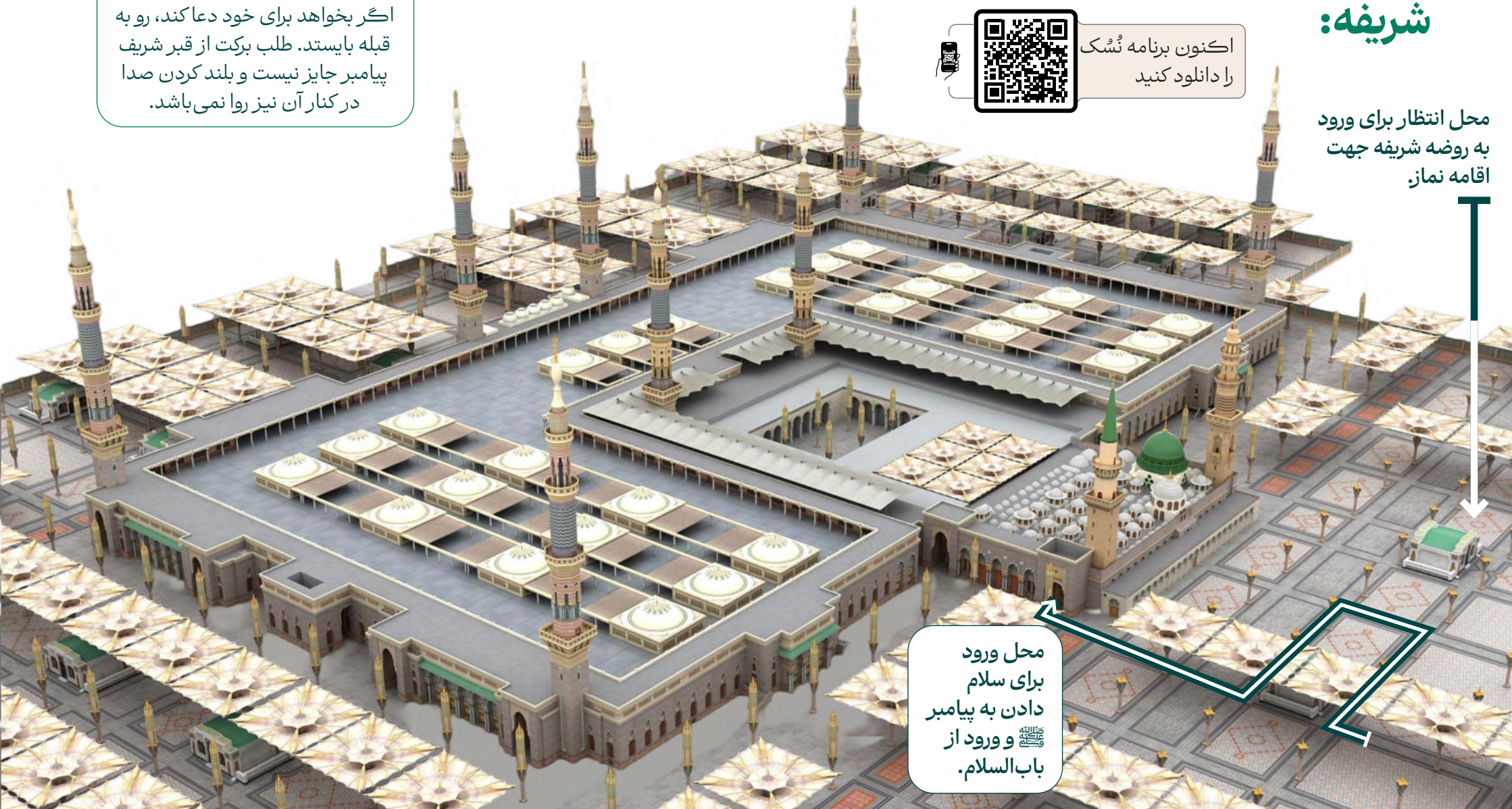

نماز در روضه شریفه:

محل انتظار برای ورود به روضه شریفه جهت اقامه نماز

محل ورود دادن به پیامبر ﷺ و ورود از باب السلام.

آداب و رفتار

حتماً دستورالعمل‌ها، علائم و تابلوهای راهنمای تعیین شده را دنبال کنید؛ زیرا برای تسهیل حرکت شما و دیگران و راحتی و سهولت تجربه‌تان آماده شده‌اند.

⚡ با توجه به تفاوت لهجه‌ها و زبان‌ها، ممکن است برخی اشاره‌ها یا واژه‌ها نادرست برداشت شود؛ بنابراین از الفاظ مؤدبانه استفاده کنید و از هر آنچه باعث تحریک یا خشم می‌شود پرهیز نمایید. این همان چیزی است که پیامبر ﷺ در حدیثی که امام بخاری روایت کرده فرمودند: «خشمگین نشو».

✂ با ازدحام و سختی عبادت، ممکن است برخی افراد دچار تنش شوند؛ پس شکیبا باشید و از به کار بردن سخنانی که به کرامت دو مسجد مقدس و قداست عبادت آسیب می‌زند، خودداری کنید.

⚠ در محل اقامت و هنگام رفت‌وآمد، از هر عملی که ممکن است شما یا دیگران را در معرض خطر قرار دهد پرهیز کنید؛ مانند استفاده از وسایل برقی ناایمن، مواد آتش‌زا یا روشن کردن آتش در اتاق‌ها به هر منظوری.

📷 اشتیاق شما برای ثبت لحظات به یادماندنی قابل درک است؛ اما اشتغال به عکاسی ممکن است شما را از عبادت بازدارد، به حریم خصوصی دیگران آسیب بزند و زائران دو مسجد مقدس را آزار دهد. لطفاً آسایش دیگر عبادت‌کنندگان را در نظر بگیرید و از عکاسی خودداری کنید.

📖 نسخه‌های قرآن و ترجمه‌های آن در سراسر مسجدالنبی در دسترس است. این‌ها از موقوفات دو مسجد مقدس هستند و نباید به بیرون برده شوند.

📄 نیازی به نصب تابلو، پوستر یا هرگونه اعلان در صحن‌ها، هتل‌ها یا هر مکان دیگر نیست؛ زیرا همه اطلاعات و راهنمایی‌های لازم فراهم شده است و نصب یا آویختن هر چیزی بدون مجوز مراجع ذی صلاح در پادشاهی ممنوع است.

🕌 در دو مسجد مقدس، مسلمانان به عنوان یک امت گرد هم می‌آیند. از متمایز کردن خود با پوشش پرهیز کنید و برافراشتن هرگونه پرچم یا سر دادن شعارهای سیاسی یا حزبی به طور کامل ممنوع است. ما برای عبادت آمده‌ایم؛ پس اجازه ندهید چیزی شما را منحرف کند و حرمت مکان و مقررات آن را رعایت نمایید.

👉 تمایل شما به صدقه و کار خیر ستودنی است؛ اما بکوشید آن را از طریق مجاری رسمی و مورد اعتماد انجام دهید تا به مستحقان برسد. از دادن صدقه به گدایان در خیابان‌ها و فضاهای باز خودداری کنید؛ زیرا گدایی خلاف مقررات است و ممکن است شما را در معرض سوءاستفاده یا مسئولیت قرار دهد.

📄 وسایل شما مسئولیت خودتان است؛ نام و اطلاعات تماس را به طور واضح روی آن بنویسید و آن را در هیچ مکانی رها نکنید — به ویژه در راهروها یا فضاهای باز — زیرا این کار موجب اختلال در حرکت و خطر گم شدن می‌شود.

🚫 به احترام شعائر الهی و برای حفظ پاکیزگی دو مسجد مقدس، سیگار کشیدن در صحن‌ها، اماکن عمومی و ورودی هتل‌ها کاملاً ممنوع است. لطفاً مقررات را رعایت کرده و فقط در محل‌های تعیین شده سیگار بکشید.

👤 همواره دستورالعمل‌های ایمنی و امنیتی را رعایت کنید و در صورت بروز هر مشکلی فوراً کارکنان امنیتی را مطلع سازید.

توصیه‌ها و راهنمایی‌های مهم:

برای حفظ امنیت خود و دیگران:

- ◆ کیف‌های بزرگ را در هتل بگذارید یا آن‌ها را در دفاتر امانات تعیین شده در صحن‌های دو مسجد مقدس تحویل دهید؛ زیرا ورود آن‌ها مجاز نیست تا جریان حرکت روان بماند و از گم شدن جلوگیری شود.
- ◆ اگر نیاز دارید نماز بخوانید یا محل خود را ترک کنید، جای خود را با وسایل شخصی رزرو نکنید. اگر به صورت گروهی حرکت می‌کنید
- ◆ بدانید استفاده از بلندگو برای صحبت یا هدایت گروه‌ها موجب مزاحمت دیگران و برهم زدن آرامش عبادت‌کنندگان و زائران دو مسجد مقدس می‌شود؛ بنابراین از به کارگیری بلندگو خودداری کنید.
- ◆ محل‌های نماز و مسیرهای حرکت در داخل دو مسجد مقدس مشخص شده‌اند. اطمینان حاصل کنید که نماز خواندن و نشستن شما در مکان‌های تعیین شده انجام می‌شود و در راهروها نماز نخوانید؛ زیرا این کار موجب اختلال در حرکت، آزار دیگران و قطع نماز آنان می‌شود.
- ◆ نیروهای امنیتی اطراف برج ساعت برای تنظیم حرکت و حفظ ایمنی حضور دارند؛ بنابراین با عکاسی کار آنان را مختل نکنید.
- ◆ به هیچ ابزار تیز یا وسیله‌ای که ممکن است برای شما یا دیگران مشکل ایجاد کند، داخل دو مسجد مقدس نیاز ندارید؛ پس از همراه داشتن چنین اقلامی خودداری کنید.
- ◆ حمل پرچم یا سر دادن شعارهای سیاسی مجاز نیست و ممکن است موجب پیگرد قانونی شود.

مقررات رفتار
عمومی

از روی احترام به قداست دو مسجد مقدس و برای حفظ امنیت و آسایش زائران، توصیه می‌شود به موارد زیر توجه شود:

از این اشتباهات در هنگام عبادت پرهیز کنید

- ◆ از آسیب رساندن به خود یا دیگران برای لمس کعبه یا مقام ابراهیم خودداری کنید.
- ◆ از اعمالی مانند طلب برکت یا دست کشیدن بر پنجره حجره یا مقام ابراهیم پرهیز نمایید.
- ◆ اطمینان حاصل کنید که با ظرف‌های آب زمزم وضو نمی‌گیرید.
- ◆ از رها کردن کودکان برای بازی در صحن‌ها خودداری کنید و آن‌ها را در داخل مسجد راهنمایی نمایید تا موجب مزاحمت نمازگزاران نشوند.
- ◆ نظافت را رعایت کنید و زباله را خارج از محل‌های تعیین شده رها نکنید.
- ◆ از وارد کردن دستگاه‌های الکترونیکی (مانند رایانه، ویدئوپروژکتور و بلندگوهای بزرگ) خودداری کنید.
- ◆ از استفاده از نور لیزر یا دوربین‌های حرفه‌ای برای عکاسی از زائران بدون مجوز پرهیز نمایید.
- ◆ از پخش ویدئو یا بازی با صدای بلند در تلفن همراه داخل مسجد خودداری کنید.

برای پرسش‌ها یا ثبت شکایت
(وزارت حج و عمره):

داخل پادشاهی

1966

خارج از پادشاهی

+966920002814

عزیمت و تکمیل مراحل سفر:

1. ترتیبات خروج از محل اقامت:

- ♦ لازم است زمان پرواز و زمان تحویل اتاق (Check-out) را با دقت بررسی کنید.
- ♦ لطفاً هیچ یک از وسایل اتاق (مانند حوله یا دستگاه‌ها) را برندارید؛ زیرا ملک محل اقامت هستند مگر با اجازه و تأیید.

3. انتقال به فرودگاه:

♦ زمان‌بندی:

- برای تکمیل روان مراحل، باید حداقل ۴ ساعت پیش از زمان پرواز در فرودگاه حضور داشته باشید.

♦ برای انجام روان مراحل:

- به زمان‌های اعلام شده پرواز و محل‌های تجمع پایبند باشید و نیازی به ازدحام نیست؛ صندلی‌ها تضمین شده است و همه طبق برنامه حرکت خواهند کرد.

2. آماده‌سازی بار

(دستورالعمل‌های مهم):

♦ آب زمزم:

- برای جلوگیری از باز شدن چمدان و تأخیر در مراحل، از قرار دادن بطری‌های آب زمزم در بار تحویلی خودداری کنید؛ حمل آن فقط به صورت بار جداگانه و تحت شرایط ویژه مجاز است.

♦ باتری‌ها:

- اطمینان حاصل کنید که بار تحویلی عاری از پاوربانک باشد و آن‌ها را فقط در بار دستی قرار دهید.

♦ اقلام ممنوعه:

- توصیه می‌شود فهرست اقلام ممنوعه در کابین هواپیما را از طریق وب‌سایت شرکت هواپیمایی بررسی کنید.

منابع رسمی و ارتباطات:

پیگیری به روزرسانی‌ها:

♦ توصیه می‌شود برای آگاهی از جدیدترین دستورالعمل‌ها و مقررات به محض صدور، حساب‌های رسمی وزارت حج و عمره را در شبکه‌های اجتماعی دنبال کنید.

راهنماهای آگاهی بخشی:

♦ وزارتخانه کتابخانه‌ای جامع از راهنماهای ارشادی شامل جنبه‌های شرعی، بهداشتی و حقوقی منتشر کرده است. این راهنماها برای تسهیل سفر میهمانان رحمان به چندین زبان بین‌المللی در دسترس هستند.

